

รายงานการพิจารณาศึกษา

รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒
ขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย

โดย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา
และคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ
การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๑
และสำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานการศึกษาคณะกรรมาธิการ
รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒
ขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย
โดย
คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา
และคณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๗) ให้คณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร การสื่อสารสาธารณะ และการโทรคมนาคม รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศ ตลอดจนพิจารณาศึกษาติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประกอบกับ (๒๕) ให้คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรในด้านสิทธิมนุษยชน ติดตาม ตรวจสอบการกระทำหรือการละเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ การสื่อสารมวลชนและสื่อสารสาธารณะ การคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ได้มีหนังสือที่ ส.ส.ท. ๐๑/๒๕๖๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ กราบเรียนประธานวุฒิสภา เพื่อเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒ ของ ส.ส.ท. ต่อวุฒิสภา ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ จากนั้นสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้นำความกราบเรียนประธานวุฒิสภา และประธานวุฒิสภาได้มีคำริบมอบหมายเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ให้คณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษารายงานฉบับดังกล่าวและเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาภายในกำหนดระยะเวลา ๓๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนดเวลาในวันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ต่อมา ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒ ของ ส.ส.ท. และได้มีมติมอบหมายให้คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครอง

ผู้บริโภค วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษาในเชิงเนื้อหาของการสื่อสารมวลชน รวมทั้งข้อสังเกต และข้อเสนอแนะต่อรายงานดังกล่าว และได้มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษา รายงานฉบับดังกล่าว ออกไปอีก ๓๐ วัน

จากนั้น คณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เป็นผู้พิจารณาศึกษาในด้านเทคโนโลยี (Media) และได้เสนอให้คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาในด้านเนื้อหา (Messages) ซึ่งคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนฯ จึงได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการสิทธิเสรีภาพ ด้านสื่อสารมวลชนและสื่อสาธารณะเป็นผู้พิจารณาในเรื่องดังกล่าว

บัดนี้ คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา และคณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒ ขององค์การกระจายเสียง และแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณา เรื่องดังกล่าวต่อวุฒิสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๘ ซึ่งปรากฏผลการพิจารณา ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ประกอบด้วย

๑.๑.๑ นายสมชาย แสวงการ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๒ นายมณฑิธร บุญตัน	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๑.๑.๓ นายอนุศักดิ์ คงมาลัย	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๑.๑.๔ นายถนัด มานะพันธุ์นิยม	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๕ นายนิพนธ์ นาคสมภพ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๖ นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๗ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๘ นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๙ พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๑๐ นายคำคุณ สิริธสมาน	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๑๑ นายภาณุ อุทัยรัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑.๑.๑๒ พลเอก วสันต์ สุริยมงคล	กรรมาธิการ
๑.๑.๑๓ นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	กรรมาธิการ
๑.๑.๑๔ นายอัลดุลฮาติม มินฮาร์	กรรมาธิการ
๑.๑.๑๕ คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	กรรมาธิการ
๑.๑.๑๖ นายจตุรงค์ เสริมสุข	กรรมาธิการ

๑.๒ คณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม
วุฒิสภา ประกอบด้วย

๑.๒.๑ พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์	ประธานคณะกรรมการ
๑.๒.๒ นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๒.๓ นายจเด็จ อินสว่าง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๒.๔ พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๑.๒.๕ พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา	เลขาธิการคณะกรรมการ
๑.๒.๖ นายนิพนธ์ นาคสมภพ	โฆษกคณะกรรมการ
๑.๒.๗ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๒.๘ นางประภาศรี สุฉันทบุตร	กรรมการ
๑.๒.๙ นางสาวภัทรา วรามิตร	กรรมการ
๑.๒.๑๐ นายศักดิ์ชัย ธนบุญชัย	กรรมการ
๑.๒.๑๑ พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการ
๑.๒.๑๒ นายสมชาย เสี่ยงหลาย	กรรมการ

๑.๓ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้ตั้งคณะอนุกรรมการสิทธิเสรีภาพด้านสื่อสารมวลชนและสื่อสาธารณะ เพื่อพิจารณาศึกษา รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเบื้องต้น และปัญหาอื่นใดที่เกี่ยวข้องในด้านสิทธิเสรีภาพ การสื่อสารของ รัฐ สื่อสารมวลชน และสื่อสาธารณะ การนำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นของบุคคล และสื่อมวลชนตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และภาคประชาชน ตลอดจนส่งเสริมและผลักดันให้มีการพัฒนากฎหมาย นโยบาย และมาตรการเพื่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ การสื่อสารของรัฐ สื่อสารมวลชนและสื่อสาธารณะ ตลอดจนติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๙ โดยคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย

อนุกรรมการสิทธิเสรีภาพด้านสื่อสารมวลชนและสื่อสาธารณะ

๑.๒.๑ นายนิพนธ์ นาคสมภพ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๑.๒.๒ นายจตุรงค์ เสริมสุข	รองประธานคณะอนุกรรมการ
๑.๒.๓ นายวรินทร์ เทียมจรัส	อนุกรรมการ
๑.๒.๔ นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์	อนุกรรมการ
๑.๒.๕ นายภัทร คำพิทักษ์	อนุกรรมการ
๑.๒.๖ นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี	อนุกรรมการ
๑.๒.๗ นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	อนุกรรมการ
๑.๒.๘ นายไตรลัจน์ นวะมะรัตน์	อนุกรรมการ

๑.๒.๙ นายเอกชัย ชัยเชิดชูกิจ	อนุกรรมการ
๑.๒.๑๐ นางสาววิวรรณ จตุรพิธพร	อนุกรรมการ
๑.๒.๑๑ นางสาวทวินันท์ คงคราญ	อนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑.๒.๑๒ นายสมชาย แสวงการ	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๒.๑๓ นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๒.๑๔ นายเข้มแข็ง โชติพิเชษฐ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๒.๑๕ นายวสันต์ ภัยหลีกลี้	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๒.๑๖ นายวิริยา ธรรมเรืองทอง	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๒.๑๗ นายฤทธิชัย เสริมพานิช	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๒.๑๘ นายยุทธิน ลิ้มเลิศวาที	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑.๒.๑๙ นายเทพวิศุทธิ์ เตชะสถมบุรณะกิจ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑.๔ คณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม
วุฒิสภา ได้ตั้งคณะอนุกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อทำหน้าที่
ในการศึกษา ติดตาม ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน โครงการ และการดำเนินงาน
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารภาครัฐ การสื่อสารมวลชน และการสื่อสารสาธารณะ
ของประเทศ การศึกษาและผลักดันการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารภาครัฐ
การสื่อสารมวลชน และการสื่อสารสาธารณะ รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ
อย่างสูงสุด ทั้งระบบภาพ เสียง และข้อมูล พร้อมทั้งศึกษาและติดตามการบังคับใช้กฎหมาย
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารภาครัฐ การสื่อสารมวลชน และการสื่อสารสาธารณะ
การรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และให้ความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการสอบหาข้อเท็จจริงหรือปัญหา
อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารภาครัฐ การสื่อสารมวลชน และการสื่อสาร
สาธารณะของประเทศทุกมิติทั้งในชั้นอวกาศ ภาคพื้นดิน และใต้ดิน ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่
อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๙
โดยคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย

อนุกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

๑.๔.๑ นายนิพนธ์ นาคสมภพ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๑.๔.๒ นางประภาศรี สุฉันทบุตร	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สาม
๑.๔.๓ พันตำรวจเอก นิเวศน์ อภาวศิน	อนุกรรมการ
๑.๔.๔ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์ศักดิ์ กิริติวินทร	อนุกรรมการ
๑.๔.๕ นายพัฒนพงศ์ หนูพันธ์	อนุกรรมการ
๑.๔.๖ นายพลริษฐ์ อธิรสวัสดี	อนุกรรมการ
๑.๔.๗ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรืออากาศเอก สุมาส วงศ์สุนพรัตน์	อนุกรรมการ

๑.๔.๘ นายวงศ์วิทย์ วิจารณ์รงค์

อนุกรรมการ
และเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑. นายมาลินน้อย อินทรสิทธิ์
๒. นายวิจิตร เกิดน้อย
๓. นายสิโรตม์ รัตนามัทธนะ
๔. นายนิศาทพล นนทะสุด
๕. นายสุระ เกนทะนะศีล

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๒. วิธีการพิจารณา ได้มีการประชุมทบทวนรายงานผลการปฏิบัติงานและสถิติงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทำแบบสอบถามประเมินความน่าเชื่อถือของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

๒.๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา คณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา คณะอนุกรรมการสิทธิเสรีภาพด้านสื่อสารมวลชนและสื่อสาธารณะ และคณะอนุกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ได้มีวาระในการประชุมเพื่อศึกษา คำนคว้า และทบทวนรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒ ขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) จำนวน ๑๔ ครั้ง ดังนี้

- ๒.๑.๑ ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ (กมธฯ เทคโนโลยีสารสนเทศฯ)
- ๒.๑.๒ ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ (กมธฯ สิทธิมนุษยชนฯ)
- ๒.๑.๓ ครั้งที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ (กมธฯ สิทธิมนุษยชนฯ)
- ๒.๑.๔ ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓ (อนุฯ ด้านสื่อสารมวลชนฯ)
- ๒.๑.๕ ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ (อนุฯ ด้านสื่อสารมวลชนฯ)
- ๒.๑.๖ ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ (อนุฯ เทคโนโลยีสารสนเทศฯ)
- ๒.๑.๗ ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ (อนุฯ ด้านสื่อสารมวลชนฯ)
- ๒.๑.๘ ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ (อนุฯ ด้านสื่อสารมวลชนฯ)
- ๒.๑.๙ ครั้งที่ ๙ วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ (อนุฯ เทคโนโลยีสารสนเทศฯ)
- ๒.๑.๑๐ ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ (อนุฯ ด้านสื่อสารมวลชนฯ)
- ๒.๑.๑๑ ครั้งที่ ๑๑ วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ (อนุฯ เทคโนโลยีสารสนเทศฯ)
- ๒.๑.๑๒ ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ (อนุฯ ด้านสื่อสารมวลชนฯ)
- ๒.๑.๑๓ ครั้งที่ ๑๓ วันจันทร์ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ (กมธฯ สิทธิมนุษยชนฯ)
- ๒.๑.๑๔ ครั้งที่ ๑๔ วันจันทร์ที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ (กมธฯ เทคโนโลยีสารสนเทศฯ)

๒.๒ การจัดทำแบบประเมินความน่าเชื่อถือของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากกรรมการ อนุกรรมการ และที่ปรึกษาคณะกรรมการด้านการสื่อสาร สิทธิเสรีภาพ และคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ๔๖ ตัวอย่าง

การสำรวจความน่าเชื่อถือของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ได้กำหนดคุณสมบัติในการเป็นองค์กรสาธารณะ ๑๒ ประการ และกำหนดมาตรวัดเป็นคะแนน ๕ ระดับ ดังนี้

คุณสมบัติในการเป็นองค์กรสาธารณะ ๑๒ ประการ ดังนี้

- (๑) มาตรฐานของความรู้
- (๒) การเสนอความจริง
- (๓) ความถูกต้อง
- (๔) ครบถ้วนทุกมุม
- (๕) มีความยุติธรรม
- (๖) รวดเร็ว ทันการณ์
- (๗) มีคุณค่ากับผู้รับ
- (๘) เป็นเรื่องสนใจรับรู้
- (๙) ผู้รับสารมีส่วนร่วม
- (๑๐) รู้แล้วเกิดประโยชน์
- (๑๑) เชื่อว่าพัฒนาสังคม
- (๑๒) เชื่อว่าเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรวัดได้กำหนดระดับคะแนนออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

(๑) ศรัทธาหรือดีมาก	๕ คะแนน
(๒) เชื่อถือหรือดี	๔ คะแนน
(๓) ความไว้วางใจหรือพอใช้	๓ คะแนน
(๔) ไม่จงใจหรือเห็นควรต้องปรับปรุง	๒ คะแนน
(๕) ไม่เชื่อหรือเห็นว่าต้องเปลี่ยนแปลง	๑ คะแนน

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

๓.๑ การดำเนินการตามวัตถุประสงค์

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) หรือไทยพีบีเอส เป็นหน่วยงานของรัฐ มีสถานะเป็นนิติบุคคลมหาชนตามพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยเป็นองค์การที่มุ่งหวังให้เป็น “สื่อสาธารณะ” คือ ความหวังของกลไกการสร้างงานคุณภาพ สร้างสรรค์สังคมและการเรียนรู้ที่ดี โดยไม่ถูกบีบบังคับและแทรกแซงจากเงื่อนไขการอยู่รอดทางเศรษฐกิจและการครอบงำจากรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ที่จะสนับสนุนการพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพและคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทย โดยผ่านทางบริการข่าวสารที่เที่ยงตรงรอบด้าน สมดุล และเชื่อถือตรงต่อจรรยาบรรณ

(๒) ผลิตรายการทางด้านข่าวสาร สารประโยชน์ทางการศึกษา และสาระบันเทิงที่มีสัดส่วนอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพสูง เน้นความหลากหลายในมิติต่าง ๆ โดยมุ่งดำเนินการอย่างปราศจากอคติทางการเมืองและผลประโยชน์เชิงพาณิชย์ และยึดถือผลประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

(๓) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อประโยชน์ ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นผ่านทางกรให้บริการข่าวสารและสารประโยชน์อื่น

(๔) ส่งเสริมเสรีภาพในการรับรู้ข่าวสารเพื่อสร้างสังคมประชาธิปไตย ที่ประชาชนได้รับข่าวสารอย่างเท่าเทียมกัน

(๕) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อมในการ กำหนดทิศทาง การให้บริการขององค์กรเพื่อประโยชน์สาธารณะ

(๖) สนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์อื่น

การนี้ คณะกรรมการทั้งสองคณะมีความเห็นร่วมกันว่ารายงานผลการ ปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒ ขององค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) เป็นรายงานที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และมีความเห็นร่วมกันว่าองค์กรกระจายเสียงและ แพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ทำหน้าที่เป็นสื่อสาธารณะได้เป็นอย่างดีและเป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะ แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ทุกประการ

๓.๒ เกียรติคุณและรางวัลในการดำเนินงาน พ.ศ. ๒๕๖๒

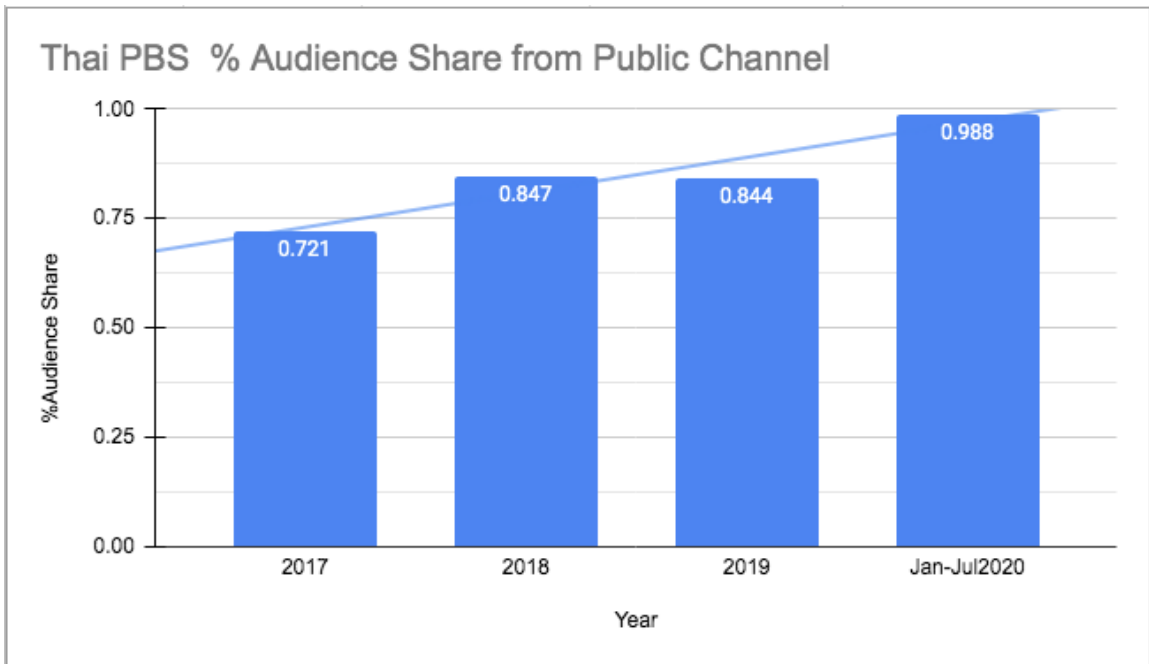
การรายงานเกียรติคุณผลรางวัลจากผลการดำเนินงาน พ.ศ. ๒๕๖๒ ส.ส.ท. ได้รับรางวัลจำนวน ๔๔ รางวัล แบ่งเป็นรางวัลด้านองค์กร ๔ รางวัล รางวัลด้านบุคคล ๑๐ รางวัล และรางวัลด้านข่าวและรายการ ๓๐ รางวัล นั้น

คณะกรรมการเห็นว่าสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสควรเป็นตัวอย่างที่ดีของสื่อ ในการเลือกรับเฉพาะรางวัลที่มีมาตรฐานการคัดสรรที่น่าเชื่อถือและควรมีกฎไม่ให้ผู้ผลิตใช้ชื่อองค์กร รับหรือสนับสนุนผู้มอบรางวัลที่ไม่ได้มาตรฐาน

๓.๓ ความนิยมของ ส.ส.ท.

คณะกรรมการได้ทบทวนการประเมินผลตามรายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีกับการเปรียบเทียบกับข้อมูลรายงานการสำรวจผู้ชมของ บริษัท เอจีบี นีลเสน มีเดีย รีเสิร์ช (ประเทศไทย) จำกัด หรือ Neilsen และข้อมูลของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) หรือ ETDA : Electronic Transactions Development Agency

(๑) รายงานสัดส่วนผู้ชมและจำนวนผู้ชมเมื่อเปรียบเทียบกับสถานีโทรทัศน์ ภาคพื้นดินที่เป็นของรัฐแล้ว พบว่า ส.ส.ท. เป็นสถานีโทรทัศน์ที่มีสัดส่วนผู้ชมสูงสุด (ภาพที่ ๑)

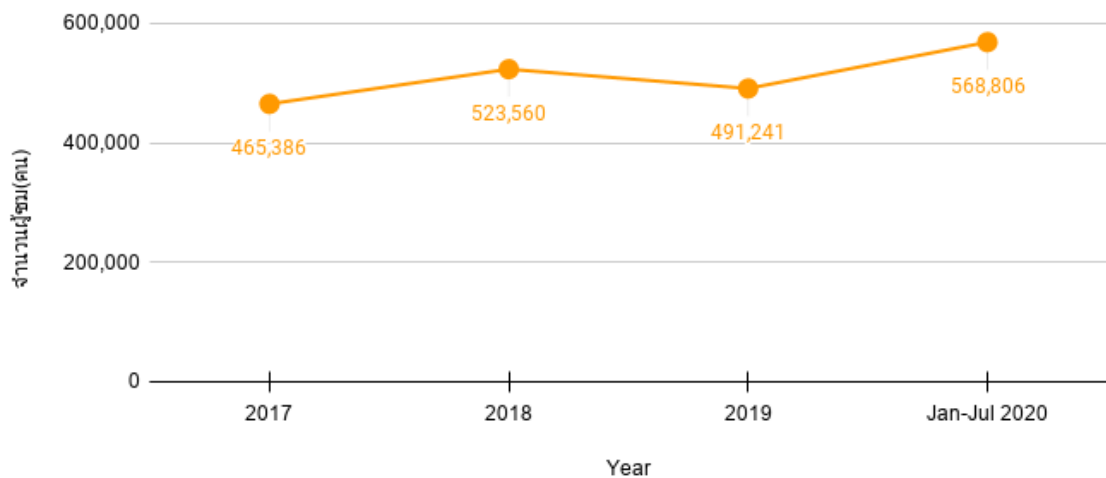

ภาพที่ ๑ กราฟแสดงสัดส่วนผู้ชมรายการโทรทัศน์
(อ้างอิงจาก Nielsen TV Audience Measurement)

เมื่อเทียบจำนวนผู้ชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินของ ส.ส.ท. กับผู้ชมปีก่อนหน้านี้ พบว่า ส.ส.ท. มีผู้ชมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ น้อยกว่าผู้ชมในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่ในช่วงระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้ชมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕.๗๙ (ภาพที่ ๒) ทั้งนี้เป็นช่วงเวลาที่คนไทยเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น จากวันละ ๖ ชั่วโมง ๓๕ นาที เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นวันละ ๑๐ ชั่วโมง ๓๕ นาที ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (ETDA)

TV Rating : Thai PBS

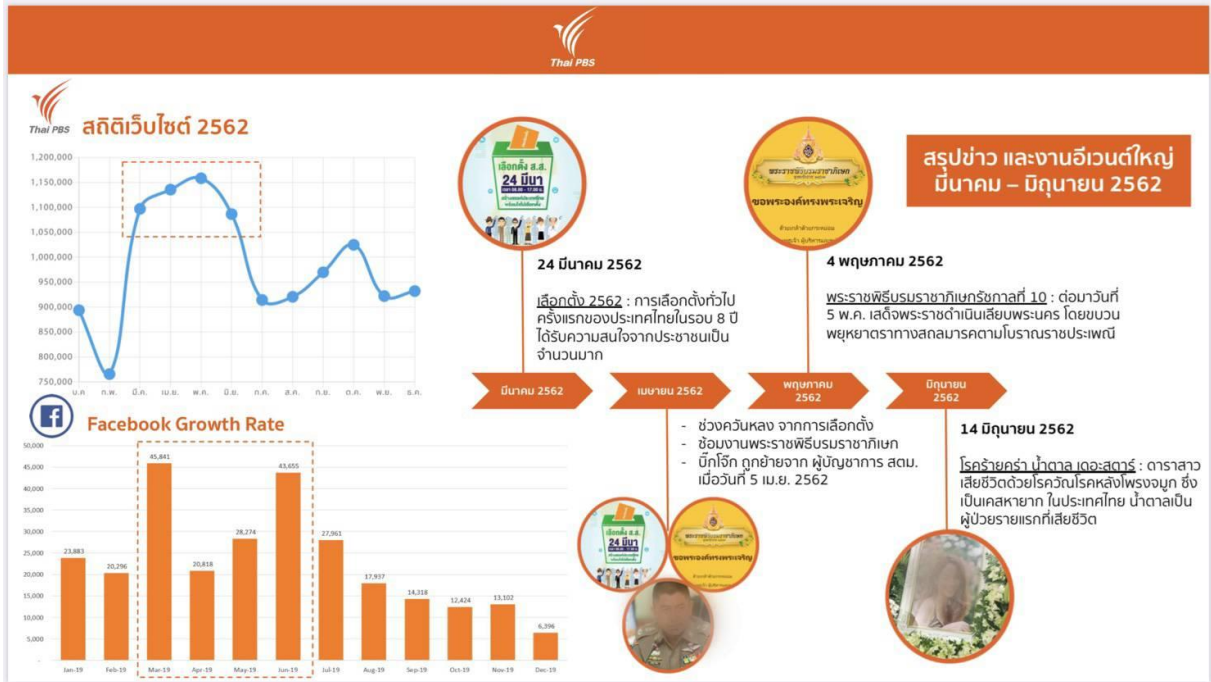
แหล่งที่มา : Nielsen TV Audience Measurement | A4+ Pop : 64,637,000 (source: TAM)

ภาพที่ ๒ กราฟแสดงจำนวนผู้ชมรายการโทรทัศน์

(๒) รายงานความนิยมของสื่อออนไลน์ ส.ส.ท. พบว่า ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผู้เข้าชมสื่อออนไลน์เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (ภาพที่ ๓)

คณะกรรมการธิการเห็นว่า ส.ส.ท. ควรเสนอประเด็นข่าวสืบสวน ข้อมูลจริงที่ประชาชน และสังคมต้องการรับรู้ผ่านทางเว็บไซต์ข่าว ด้วยการเพิ่มความถี่ระดับที่สามารถเป็นผู้นำเป็นกระแส เพื่อช่วงชิงพื้นที่ก่อนสื่ออื่น ซึ่งจะเป็นอีกทางหนึ่งที่จะเป็นกลไกในการต่อต้านข้อมูลบิดเบือนอันเป็นเหตุให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญได้

ภาพที่ ๓ รายงานสถิติผู้เข้าชมเว็บไซต์ข่าวไทยพีบีเอส

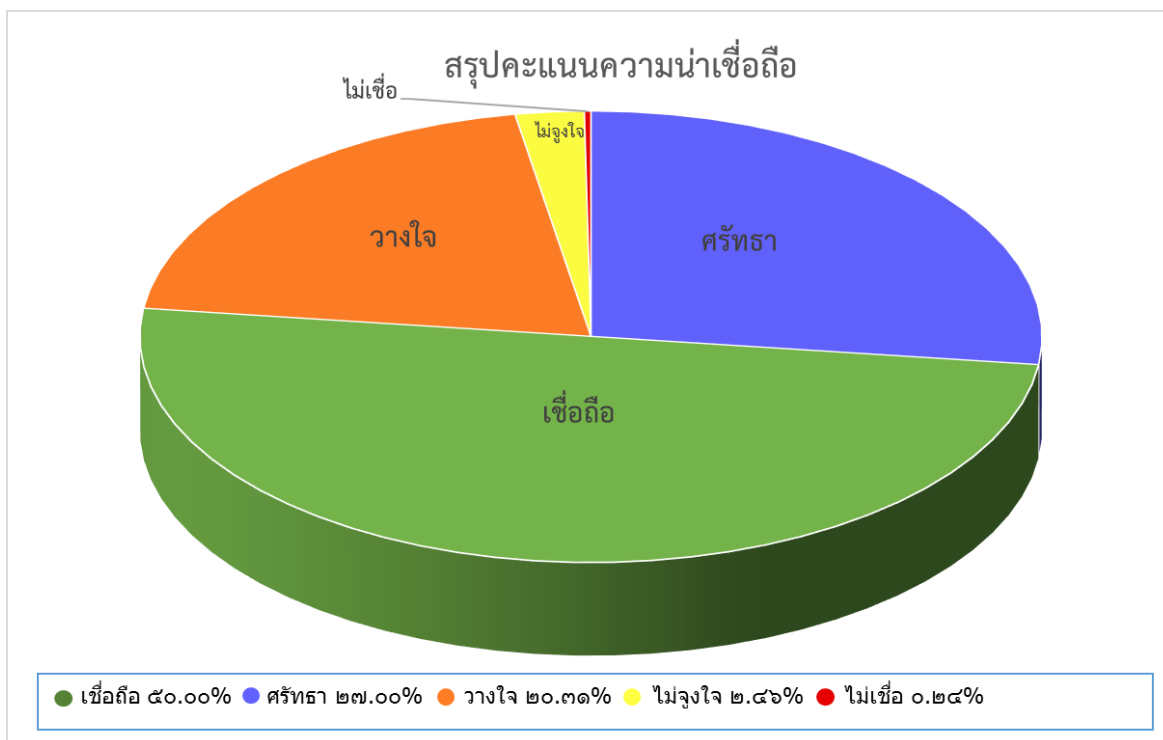
๓.๔ ผลจากการจัดทำแบบสอบถามประเมินความน่าเชื่อถือของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอสจากกรรมการ อนุกรรมการ และที่ปรึกษาคณะกรรมการด้านการสื่อสาร สิทธิเสรีภาพ และคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น ๔๖ ตัวอย่าง

สรุปผลคะแนนความน่าเชื่อถือและศรัทธาต่อ ส.ส.ท. ปรากฏตามตาราง (ภาพ ๔)

ความเป็นองค์กร สาธารณะ	ผลคะแนน										รวม จำนวน คนตอบ	รวม คะแนน	ค่าเฉลี่ย
	จำนวน คน	ศรัทธา ดีมาก	จำนวน คน	เชื่อถือ ดี	จำนวน คน	วางใจ พอใช้	จำนวน คน	ไม่ มั่นใจ ปรับปรุง	จำนวน คน	ไม่ เชื่อถือ เปลี่ยนแปลง			
	๕ (คะแนน)	๔ (คะแนน)	๓ (คะแนน)	๒ (คะแนน)	๑ (คะแนน)								
๑. มาตรฐานของความรู้	๑๒	๖๐	๒๕	๑๐๐	๙	๒๗	๐	๐	๐	๐	๙๖	๑๘๗	๔.๐๗
๒. การเสนอความจริง	๑๒	๖๐	๒๕	๑๐๐	๗	๒๑	๑	๒	๑	๑	๙๖	๑๘๔	๔.๐๐
๓. ความถูกต้อง	๑๐	๕๐	๒๗	๑๐๘	๘	๒๔	๐	๐	๑	๑	๙๖	๑๘๓	๓.๙๖
๔. ครบถ้วนทุกมุม	๖	๓๐	๒๐	๘๐	๑๕	๔๕	๔	๘	๑	๑	๙๖	๑๖๔	๓.๕๗
๕. มีความยุติธรรม	๖	๓๐	๒๕	๑๐๐	๑๔	๔๒	๐	๐	๑	๑	๙๖	๑๗๓	๓.๗๖
๖. รวดเร็ว ทันการณ์	๙	๔๕	๑๙	๗๖	๑๕	๔๕	๓	๖	๐	๐	๙๖	๑๗๒	๓.๗๕
๗. มีคุณค่ากับผู้รับ	๑๑	๕๕	๑๙	๗๖	๑๔	๔๒	๒	๔	๐	๐	๙๖	๑๗๗	๓.๘๕
๘. เป็นเรื่องสนใจรับรู้	๘	๔๐	๒๑	๘๔	๑๖	๔๘	๑	๒	๐	๐	๙๖	๑๗๔	๓.๗๘
๙. ผู้รับสารมีส่วนร่วม	๕	๒๕	๑๘	๗๒	๑๙	๕๗	๓	๖	๑	๑	๙๖	๑๖๑	๓.๕๐
๑๐. รู้แล้วเกิดประโยชน์	๑๔	๗๐	๒๓	๙๒	๗	๒๑	๒	๔	๐	๐	๙๖	๑๘๗	๔.๐๗
๑๑. เชื่อว่าพัฒนาสังคม	๑๑	๕๕	๒๐	๘๐	๑๐	๓๐	๕	๑๐	๐	๐	๙๖	๑๗๕	๓.๘๐
๑๒. เชื่อว่าเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค	๑๐	๕๐	๒๒	๘๘	๙	๒๗	๕	๑๐	๐	๐	๙๖	๑๗๕	๓.๘๐
รวม		๕๗๐		๑๐๕๖		๔๒๙		๕๒		๕	๙๖	๒๑๑๒	๔.๕.๙๑
		๒๗.๐๐		๕๐.๐๐		๒๐.๓๑		๒.๔๖		๐.๒๔		๑๐๐	๗๖.๕๑

ภาพที่ ๔ ตารางสรุปผลคะแนนความน่าเชื่อถือและศรัทธาต่อสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

เมื่อนำคะแนนความไว้วางใจรวมกับคะแนนความน่าเชื่อถือและคะแนนความศรัทธา มาคำนวณเป็นสัดส่วน พบว่า ส.ส.ท. ได้คะแนนร้อยละ ๙๗.๓๑ (ซึ่งเป็นคะแนนที่สอดคล้องกับคะแนนความคิดเห็นในการเป็นสื่อสาธารณะ (หน้า ๓๐)

ภาพที่ ๕ แผนภูมิสรุปผลคะแนนความน่าเชื่อถือและศรัทธาต่อสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส

คณะกรรมการธิการได้แยกคะแนนคุณสมบัติความเป็นองค์กรสาธารณะของ ส.ส.ท. ออกเป็น ๒ กลุ่ม (ภาพที่ ๖) ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง ประกอบด้วย คุณสมบัติด้านมาตรฐานความรู้ รู้แล้วเกิดประโยชน์ และเป็นสื่อที่เสนอความจริง คณะกรรมการขึ้นชมคุณสมบัติทั้ง ๓ ประการนี้ และเห็นว่า ส.ส.ท. ควรยึดมั่นในการรักษาคุณสมบัติความน่าเชื่อถือถึงศรัทธาไว้

กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย ความถูกต้อง ความมีคุณค่ากับผู้รับ การพัฒนาสังคม การคุ้มครองผู้บริโภค เรื่องที่น่าสนใจรับรู้ ความยุติธรรม ความรวดเร็วทันการณ์ ความครบถ้วนทุกมุม และการให้ผู้รับสารมีส่วนร่วม เป็นคุณสมบัติที่คณะกรรมการเห็นว่า ทาง ส.ส.ท. ควรพิจารณาปรับปรุงจากการได้รับความไว้วางใจถึงความเชื่อมั่นเป็นการได้รับความน่าเชื่อถือถึงศรัทธา

ความเป็นองค์กรสาธารณะ

การได้รับความน่าเชื่อถือถึงศรัทธา		
มาตรฐานความรู้ (๘๑.๔๐%)	รู้แล้วเกิดประโยชน์ (๘๑.๔๐%)	การเสนอความจริง (๘๐.๐๐%)

การได้รับความไว้วางใจถึงเชื่อมั่น		
ความถูกต้อง (๗๙.๖๐%)	มีคุณค่ากับผู้รับ (๗๗.๐๐%)	เชื่อว่าพัฒนาสังคม (๗๖.๐๐%)
เชื่อว่าเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค (๗๖.๐๐%)	เป็นเรื่องสนใจรับรู้ (๗๕.๖๐%)	มีความยุติธรรม (๗๕.๒๐%)
รวดเร็ว ทันการณ์ (๗๔.๘๐%)	ครบถ้วนทุกมุม (๗๑.๔๐%)	ผู้รับสารมีส่วนร่วม (๗๐.๐๐%)

ภาพที่ ๖ ตารางแบ่งกลุ่มของความเป็นองค์กรสาธารณะ

๓.๕ สรุปผลการศึกษาภาพรวมรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒ ของ ส.ส.ท.

คณะกรรมการธิการมีข้อเสนอแนะร่วมกัน ดังนี้

(๑) ข้อเสนอแนะด้านการผลิตที่กรรมการเห็นว่า ส.ส.ท. ควรพิจารณาดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ สร้างกระแสความสนใจของประชาชนและสังคมต่อประเด็นสาธารณะให้มากขึ้น เพื่อให้มีการนำเสนอข่าวที่เป็นกระแสเกี่ยวข้องกับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ ผลิตรายการประเภทเผยแพร่วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และประวัติศาสตร์ให้มากขึ้น โดยอาจจัดทำในรูปแบบละครที่ไม่สร้างความรู้สึกรู้ว่าเป็นการยัดเยียดหรือนำเสนอรายการที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมให้มีความหลากหลาย ซึ่งรวมถึงรายการประเภทปฏิสัมพันธ์ (Interactive) หรือรายการบันเทิงที่สอดแทรกองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ สังคม และภูมิปัญญาให้กับประชาชน

๑.๓ ผลิตรายการเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้มีความถี่มากพอที่จะเป็นส่วนหนึ่งในในการประกอบอาชีพ และการณรงค์ให้ประชาชนมีองค์ความรู้ สามารถทบทวน แยกแยะ และรู้เท่าทันการบิดเบือนข้อมูลข่าวสารที่อาจจะเป็นเหตุให้เข้าใจผิดในสาระสำคัญ

(๒) ข้อเสนอแนะด้านการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่กรมการเห็นว่า ส.ส.ท. ควรพิจารณาดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ ควรปรับกระบวนการรายงานข่าวให้สามารถเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็ว ตามความเป็นจริงที่ประจักษ์ ทั้งข่าวอัปเดตภัยและเหตุฉุกเฉินหรือภัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อกลุ่มคน ได้ก่อนสื่ออื่น ๆ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒.๒ ควรพัฒนาหน่วยงานผลิตข่าวสืบสวน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามความเป็นจริง รับผิดชอบติดตามประเด็นที่ประชาชนและสังคมสนใจและต้องการรับรู้ ให้เป็นหนึ่งในกลไกการป้องกันไม่ทำให้ประชาชนเข้าใจผิดกับข้อมูลอันเป็นเท็จ-ติดตามผลต่อเนื่องจากการเผยแพร่รายการประเภทสิทธิเสรีภาพความเป็นมนุษย์ โดยเฉพาะรายการประเภทชาติพันธุ์ ให้มีความถี่มากพอที่จะกระตุ้นให้หน่วยงานที่รับผิดชอบนำขึ้นมาเป็นวาระสำคัญที่ในการดำเนินการ เป็นอันดับแรก ๆ

(๓) ข้อเสนอแนะภาพรวมที่กรมการเห็นว่า ส.ส.ท. ต้องพิจารณาดำเนินการ

๓.๑ กำหนดมาตรฐานความน่าเชื่อถือของผู้มอบรางวัล เช่น กระบวนการ และวิธีพิจารณาคัดสรรผู้ที่สมควรได้รับรางวัล และมีระเบียบไม่ให้ผู้ผลิตใช้ชื่อองค์กรรับหรือสนับสนุน ผู้มอบรางวัลที่ไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น

๓.๒ กำหนดเป้าหมายการสื่อสารเพื่อประโยชน์สาธารณะและมีเครื่องมือที่สามารถวัดผลการสื่อสารที่ส่งต่อการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้รับสาร

๓.๓ กำหนดให้บุคลากรจากองค์กรต่าง ๆ ที่เป็นผู้ผลิตรายการของ ส.ส.ท. และบุคคลภายนอกที่มาร่วมผลิตรายการ และไม่เป็นไปตามปรัชญาของสื่อสาธารณะ ดังนั้น ส.ส.ท. จึงต้องพิจารณาปรับปรุง เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรด้วย

นอกจากนี้ การว่าจ้างบุคคลภายนอกที่มาผลิตรายการให้กับ ส.ส.ท. จะต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องของการนำเสนอเป็นหลัก เนื่องจากพบว่า ขาดการนำเสนอที่ต่อเนื่อง ในหลาย ๆ เรื่อง จึงทำให้ไม่มีน้ำหนักมากพอที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องนั้น ๆ

๓.๔ ส.ส.ท. ควรประสานงานกับหน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการให้ได้ทราบถึงผลงานที่เผยแพร่ทั้งรายการและข่าวสาร พร้อมทั้งติดตามความคืบหน้ามาเผยแพร่อย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา และคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา ขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒ ขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) พร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ เพื่อให้วุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ขอโปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาดำเนินการตามแต่จะเห็นสมควรต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชนสืบไป

(นายถนัด มานะพันธุ์นิยม)

เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

พลเรือโท

(สนธยา น้อยฉายา)

เลขานุการคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ
การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา